

"ODPOVĚĚ" BEZ ODPOVĚDI

Co se všechno dělo kolem loňské světové výstavy poštovních známek Praha 1988, mohl se československý čtenář dovědět jen z dubnového čísla Listů z roku 1988. Lona se o tom nemohlo psát. Upozornili jsme na zbytečnou grandioznost výstavy, uvedli, že její rozpočet činil přes padesát milionů, které však museli z valné části uhradit filatelisté za neúměrné množství výstavních známek a aršíků, kritizovali jsme i námětové zaměření výstavních cenin /např. proč byl vydán aršík k výročí února 1948 právě k této výstavě a proč zase naopak atraktivní aršík s Dürerovou Růžencovou slavností, ačkoliv byl již vytištěn, stranická cenzura zakázala/, řekli jsme, že v čele výstavního výboru seděli dogmatici nejhrubšího stalinsko - brežněvovského ražení, kteří neváhali výstavu využít pro politické cíle současného jakešovského vedení, naznačili jsme, jak se tam plýtvalo finančními i jinými prostředky včetně enormních odměn hlavním výstavním aparátníkům atd.

Potrefené husy se ozvaly. Nejdrůbe na zasedání ústředního výboru Svazu čs. filatelistů ještě před výstavou, kde zástupce sekretariátu ÚV KSČ "tlumočil" rozhořčení nad touto kritikou Listů a autora pod značnou Ignotus. Poté vystoupili přední placení funkcionáři této organizace, aby se přidali. A nyní otiskuje časopis Filatelie seriál oficiálního hodnocení výstavy, jak je vypracovalo předsednictvo. Ani jedním z našich kokrétních dokladů se však hodnocení - nebo snad "poučení z výstavy" - nezabývalo. "Přehledlo" je. Zato si sáhodlouze politicky zapolemizovalo, aby se tak vyhnulo kritickým připomínkám. Přechtěme si, co výstavní dogmatiky z našeho článku zvláště vzrušilo: "Svou "pozorností" výstavu "poctil" emigrantský časopis Listy, jehož autor ~~Ignotus~~ z ČSSR se skryl pod pseudonymem Ignotus. Byl to článek plný výmyslů a de absurdit překroucených polopravd o výstavě, plný pomluv jmenovitě uváděných vedoucích funkcionářů výstavy, ale hlavně - a jak také jinekplný zlovolných invektiv a neskrývané zášti vůči socialistickému Československu a jeho zřízení. Charakterem svého obsahu se nijak nelišil od toho, co - zabaleno někdy do lesklejšího pozlátka frází o demokracii, demokratizaci a glasnosti - hlásají chartisté, ale co bez obalu a naplno vykřikují stoupenci jimi zakládáných, inspirovaných a manipulovaných "neformálních" skupin s různými názvy."

Autor ve Filatelii pak tvrdí, že stať Listů prý chtěla "diskreditovat Československo v očích zahraničních zájemců." Proč bychom to měli činit, vždyť v této činnosti jsou mistry právě dnešní českoslovenští mocnáři a daří se jim to víc než dost. A právě krátce před výstavou, v srpnu 1988, k výročí sovětské okupace naší vlasti, Aby odvedl i dále pozornost od jádra věci, od tanců milionů, informuje nás autor, že prý nahlédl do latinského slovníku a poučil se. Podává tu zprávu o svém bádání: "Pro latinské slovo "ignotus" uvádějí slovníky řadu českých významů: neznámý, nezvyklý, neznalý, neznající, cizinec apod. Autor článku jím chtěl zřejmě říci, že je a chce zůstat "neznámý". Pro redakci a čtenáře Listů však určitě "neznámý" není - už proto, že patří mezi jejich dlouholeté dopisovatele. A protože jistě publikoval i u nás, je /nebo aspoň byl/ řadě lidí znám jako publicista i doma, ovšem pod svým vlastním a - kdoví, možná dost libozvučně znějícím ryze českým jménem nebo aspoň pod nějakým českým pseudonymem... Snad si sám uvědomil, že jeho pseudonymu by nejspíš odpovídal význam "cizinec", protože svými záměry, svou záští proti vlastní zemi, mezi nimi cizincem skutečně byl."

My o voze a/on o koze... A tak není divu, že dlouhý článek končí, aniž by odpověděl na jedinečnou kritiku, zato s hurónským pokřikem uvádí, že Ignotus prý "zneužil i filatelie ke svým politickým cílům, k pomluvám a k útokům na socialistické zřízení v naší zemi." Ignotus však není bohužel už jen sám, jak si pisatel stěžuje, protože prý v přípravách na sjězdy svazů filatelistů vystupují členové, kteří "pod heslem glasnosti zneužívají otevřených diskusí o různých problémech nikoli ve snaze hledat cesty k jejich řešení, ale jítřit situaci v zájmu svých temných cílů..."

Což zní vskutku stalinsky a principiálně, jak se praví v hantýrce těchto aparátníků. Vedení filatelistických svazů držící se u moci již několik desítek let nedemokratickými metodami se bojí, že ztratí koryta, o nic jiného jim nejde, a tak kamufluje, zapírá, zastrahuje a vyhýbá se přímé a věcné diskusi jako čert kříži. Ať si jekkoli myslí, že jsou nedotknutelní a že pod stranickým svícem bývá tma, je jisto, že nadlouho se jim už nepodaří umlčovat a zamlčovat.

IGNOTUS

PODIVNÝ NÁSTIN DĚJIN LITERATURY

Stává se teď v Čechách skorem jakousi mocou, že byvší dogmatikové se po-
jednou chovají milosrdně k českým spisovatelům žijícím v emigraci a berou
laskavě na vědomí i jejich díla. Nedávno Václav Falada, nový šéfredaktor
revue Světová literatura, počal v časopise Kmen svůj obraz vývoje české li-
teratury od roku 1957 do roku 1963. Jmenoval tu mezi významnými autory také
M. Kunderu, J. Škvoreckého a L. Aškenazyho. Proč nejednou tolik tolerance?
Proč ~~je~~ je ve svém výpočtu také V. Havla, J. Topola a další?

Zřejmě proto, že si chce opatřit gloriolu objektivity. Je to ovšem ob-
jektivita přitažená za vlasy, přiznává-li, co si dávno už sdělují vrabci na
střeše. A přitom zamlčuje dílo J. Seiferta, J. Koláře, I. Diviše, E. Bon-
dyho, Vr. Effenbergera, E. Juliše, L. Nováka a dalších, kteří nemohli vydá-
vat /V. Černý, J. Patočka, Zb. Havlíček, pražský underground, J. Hiršal,
Fr. Lazecký, J. Kostohryz, Zb. Rotrekl, Vl. Vokolek a další, jak o tom na-
příklad svědčí i nedávny sborník poezie Na střepích volnosti/. Ličí padesá-
tá léta i začátek šedesátých jako nekonfliktní šťastné období, kdy vládnoucí
moc povolovala vše a v českých zemích vládla laskavost, pohoda, autorská
a tvůrčí svoboda...

Václav Falada není čistý nepopsaný list. Ve svých dřívějších funkcích
jako vedoucí kulturních rubrik v Zemědělských novinách i Mladé frontě a
posléze jako šéfredaktor nakladatelství Mladá fronta prokázal dobré a dlouhé
služby stranickému dogmatismu. Proto i jeho vyzvednutí do čela Světové li-
teratury. Má jistě, stejně jako někteří jiní, právě za tyto služby dovoleno,
aby si občas zahrál na kritického neortodoxního ducha, který může veřejně
říkat, co bylo ještě před časem tabu. Je to ovšem jen nová kamufláž. Fala-
dů i jejich poručníků.

SEVERUS

JAZZ A POEZIE UŽ NEJSOU PROHIBITNÍ ?

Někdy uprostřed šedesátých let vyšla v Supraphonu deska nezvaná "Jazz
a poesie"; obsahovala básně českých i cizích autorů inspirovaných jazzovou
hudbou. V roce 1969 byl zbytek nákladu odvezen do prohibitních skladů kdesi
na venkově u Nučic. Patrně i proto, že její pořadatel J. Hořec byl na in-
dexu a herci, kteří tu recitovali, odešli do emigrace - Tříška, Ostermann,
Martínek. /Tehdy byla rozmetána také sazba Hořcovy sbírky Půlnoční jam se-
ssion/. Uprostřed roku 1989 se nejednou otevřely sklady zakázaných gramofon-
ových desek /longplay k smrti J. Palacha však zůstala dát v trezoru/, a tak
se vrátila i deska "Jazz a poesie" - po dvaceti letech!

IGNOTUS

INTIMITY PANA PŘEDSEDY

Podrobnými informacemi o své intimní sféře obšťastnil čtenáře předseda
Svazu českých spisovatelů Michal Černík. Otiskl v Kmenu verš "Manželství",
v nichž sděluje:

" Mezi námi se děje/ to nejkrásnější,/
co se může dít/ mezi mužem a ženou./

V podstatě si rozumíme./ Tvoje názory/
se doplňují s mými,/
jak naše těla./

Naše těla jsou dobře sehraná."

Každého jistě potěší, že to v předsedově ložnici dobře klapě. Možná, že
mu to i někteří přepracovaní kamarádi závidí. Pořád je u nich ještě na prv-
ním místě rodná strana, která chce své... Neměl by se však Černík svěřit
se svým manželským souladem raději skutečnou básní než jen plytkým a nevkus-
ným popisem svých záležitostí?

IGNOTUS

NOVINKY "ČESKÉ EXPEDICE"

Ve stánkopisné řadě "Asyl" /poesie/ byly opsány tyto svazky: Oldřich Mi-
kulášek Agogh, Ivan Blatný Erbovní znamení /poesie ze studentských let/,
František Lazecký Srpnová noc /z roku 1968/ a Zdeněk Rotrekl ~~Blat~~ holubice
dálků. V řadě Prostor /studie/ jsou tyto novinky: Pakty Stalina s Hitlerem
/soubor dokumentů ve dvou svazcích/, Jan Svoboda Doba ortelů a Jan Slavík
Spisovatelé za revoluce. Řada vzpomínek a pamětí připravila sborník JS 51
/výbor příspěvků k 50. narozeninám J. Škřivarta/ a J. Hořec Halasové. V řa-
dě Opus /Opsáno pro účely studijní/ jsou připraveny svazky Dynamoarchismus
/přepis sborníku z roku 1946/ a Jan Slavík - komentáře k roku 1968.